

javulásával változtatni lehet.

Hogy a németek milyen kormányzásra bízzák, hogy rajtuk uralkodjék, az egyedüli a német népre tartozik; de hogy mi milyen kormányban bízhatunk, milyen kormányai köthetünk békét, az már a mi dolgunk.

Véleményem szerint a német kancellár beszéde azt mutatja, hogy Németország vezető körei ebben a pillanatban *a háború mellett döntöttek*.

A kancellár beszédében semmi remény sem foglaltatik Belgium sorsát illetőleg, nem is emlékezik meg Belgiumról. De a beszéd kifejezési módja telve van fenyegetéssel Belgium ellen. Biztosítani akarja a német határokat, elveszi Metzét és Antwerpent, el fogja venni Liittichet és felügyelet alá helyezi Antwerpent. Ez nem örvendetes jel Belgiumra nézve, de szükséges Németország gazdasági biztosítására.

A kancellár megkísérli, hogy feltüzelve és bátorítsa a népet, amennyiben megrészegeti illúziókkal. Németország látni fogja, hogy legujabb eredményeire éppen olyan illúziók voltak, mint azok, amelyeket már szétosztattunk. Hat hetes harc után el fog múlni ez is. A tengeralattjárók támadásai miatt nem bírjuk már sokáig, mondta a német kancellár. Erre a hónapra mint a fekete lobogó babértól övezett hónapjára tekint-

hetnek vissza. De ámbár a nyári hónapoktól nagyon féltünk, lassanként mégis csökkentünk veszteségeinket. Hajóépítésünk az utolsó két esztendőben végzetesen hanyatlott, ebben az évben azonban négyszer annyi hajót fogunk építeni, mint tavaly.

Ők kiéheztenek bennünket, azt mondják. Ezzel az ígérettel öntenek életet koplaló népünkbe. Nagyon távol vagyunk a kiéhezéstől, élelmiszerkészleteinket az élelmezési és hajózási miniszter fáradozásainál fogva az utóbbi hónapokban biztosítottuk az 1917—18. évre, természetesen megfelelő takarékos beosztással.

És Amerikáról szólva, azt mondja Michaelis, hogy Amerikának nincsen hadserege és ha volna is, nincsen hajórajja, amely ezt a hadsereget átszállítsa a tengeren. Ha így beszél, nem ismeri Amerikát. Éppen olyan kevésbé ismeri Amerikát, mint ahogy a németek nem ismerték Angliát. Előre megmondhatom, nem tart sokáig, amíg Michaelis, ha ugyan megérzi ezt, más nézetre fog eszmélni és más beszédet fog mondani. — Célunk világos. Mi előnyben részesítünk egy szabad Németországot, egy szabad Németországgal mi békét köthetnénk, de egy olyan Németországgal, amelyen az autokrácia uralkodik, *semmitéle körülmények között és semmilyen feltétellel nem köthetünk békét*.

Iparosok és kereskedők választási szervezete.

— Wimmer Fülöp nyilatkozata. —

— A „Szegedi Napló“ a kormányváltás óta nagyon türelmetlen, ami kétféleképpen nyilatkozik meg. Egyrészt abban, hogy magának és pártfogoltjainak kívánja biztosítani minden dicsőségét annak, ami majd lesz és a saját elvhűségét és következetességét dicséri napról-napra. Pedig csak két kérdést kell a laphoz intéznem, hogy erre nézve tisztába jöjjünk: Ugyan melyik párthoz szegődött a lap, amikor Kelemen Béla Kószó István pártvezérrel, Becsey Károly ellen küzdött a mandátumért? Propagálta-e a lap olyan nagyon vagy általában az általános választójogot akkor, amikor 3 éven át az ő pártja — mint koalíció — volt a kormányon és a választójogról tudni sem akart. A tények által mindkét kérdésre adott válasz azt a nagyon hangoztatott elvhűséget és következetességet meglehetősen gyenge színben tünteti fel.

— De a Szegedi Napló türelmetlensége abban a másik irányban is nyilvánul, hogy a munkapárt tagjait folyton kikezdi, legszivesebben látná, ha a föld színéről egészen eltűnnének és haragszik, hogy ezek vonakodnak, sőt nem is gondolnak arra, hogy neki e szivességet megtegyék. Mivel pedig én — sajnos — sohasem voltam olyan szerencsés, hogy e lap kedvencei közé tartozzam, — igaz, nem is igen törekedtem erre — vagy talán azért, mert ennek dacára polgártársaim bizalma alkalomadtán felém fordul, különösen velem foglalkozik e lap, részben célzásokkal, részben nevé kiírásával.

— Nyugodtan néztem mindezt, hisz nekem más, sőt mondhatom értékezebb dolgom van, mint újságpolemiákat folytatni, most azonban Bózsó János ipartestületi titkár ur nyilatkozata mégis arra késztet, hogy az ügyről én is lehetőleg röviden nyilatkozzam.

— Bózsó titkár ur nyilatkozatára két megjegyzésem van. Egyik az, hogy a Napló kézzelfoghatóan tendenciózus cikkére beug-

rott és egyáltalában nyilatkozott, holott nyugodt lehetett aziránt, hogy mindazok, akiknek véleményére ő, ép úgy mint én, súlyt fektet, egy percig sem hitték, vagy gondolták, hogy azok a komoly vezető iparosok és kereskedők, akik az iparosok és kereskedők szervezetének létesítését kimondották, „a munkapárt fiókjává“ lenni akartak. A Naplónak ilyen ugratására szerintem hallgatni határozabb válasz lett volna.

— A másik az, hogy nem osztom természetesen Bózsó titkár ur azon nézetét sem, hogy a munkapárt „a bomlás előtt áll“, sőt meg vagyok győződve, hogy ha, amint remélem igaz is, hogy Tisza István az ő határtalan hazaszeretetével, a magyar népért való rajongásával a választójognak a mai viszonyoknak megfelelő kiterjesztéséhez hozzájárul, akkor ez a párt egységes marad és mihamarább újból kormányra jut.

— Máskülönben azonban Bózsó titkár ur nyilatkozatát magamévá teszem, mert az — ha már nyilatkozni akart — teljesen megfelel mindazok intencióinak, akik az iparosok és kereskedők szervezetét létesíteni kívánják.

— E szervezet pedig közel, sokkal közelebb áll, mint akármilyen más pártalakuláshoz, ahhoz a munkapárthoz, amely hivatalos nyilatkozatában a választójog legszélesebb alapon való kiterjesztése mellett foglalt állást, azon egyetlen határig, ahol a magyarság veszélyeztetve volna, mert a pártnak már puszta neve — „a munka“ — egyenesen azonos elveket jelent az iparosok és kereskedők szervezetének elveivel. Hisz aki az ország javára dolgozni akar, ugyszólván csak az ipar és kereskedelem terén teheti azt, úgy, hogy hiába nyomtatja le a Napló vastag betűkkel azt a mondatot, hogy „demokrácia és munkapárti politika kizárja egymást“, azért az csak nyomdafesték marad, igaz pedig éppen az ellenkezője.

— Amikor tehát annyira világos, hogy az fáj a Naplónak, hogy városunk iparosai és kereskedői nem az általa propagált blokkhoz csatlakoznak, nem tudván, hogy hova vezet

az és hogy meg fog-e állni ott, ahol a magyarság védelme ezt megköveteli, hanem a lehető legdemokratikusabb alapon az ipar és kereskedelem előmozdítását írja fel zászlójára, nagyon kérem azokat, akik bizalmukkal eddig kitüntettek, bizzanak továbbra is egyenes jellememben és kötelességtudásomban és legyenek nyugodtak aziránt, hogy ha a szegedi munkapárt végrehajtó bizottsága az országos párt egy nagy részével egyetértve, egyhangulag nem hozott volna oly határozatot, amely az iparosok előkészítő gyűlésén hozott határozattal a választójog kérdésében teljesen azonos, tudtam volna, mivel tartozom az egy nappal korábban ért nagy megdöztetetésnek és elsősorban meggyőződéseimnek.

HIREK

oooo

Hogyan vásárolhatunk az új termésévben gabonát.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnapi számunkban budapesti tudósítónktól nyert telefonértesítés alapján ismertettük már az új termésrendelet főbb intézkedéseit. A rendelet a hivatalos lap vasárnapi számában megjelent. Különösen azok a részei, amelyek a nem termelők buzabeszerzésére vonatkoznak, a rendelet szó szerinti szövegében következnek itt:

— Buzát, rozsot és kétszerest állatok etetésére felhasználni egyáltalán tilos. Hasonlóképpen tilos az árpának ily célra való felhasználása mindaddig, amíg más intézkedés nem történik.

Az átvevő bizottságok működésének megkezdéséig a termelő termésfeleslegét a Haditermény Részvénytársaság bármely bizományosának eladhatja.

Aki maga nem termelő, vagy akinek házi szükségletét saját termése nem fedezi, mindaddig, amíg az átvevő bizottság a község területén működését meg nem kezdi, legkésőbb azonban 1917 október 15-éig a polgármester által kiadott vásárlási igazolvány alapján jogosult a saját házi szükségletére buzát, rozsot, kétszerest, kölest és árpát annak a községnek a területén, ahol lakik, készáru vétel útján a vásárlási igazolványban névszerint megjelölt termelőtől vásárolni. Az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke a vásárlási jogosultságot indokolt esetekben a község területén túl más község vagy járás területére is kiterjesztheti.

Ha az átvevő bizottság a község területén megkezdte működését, a vásárlásra jogosított a megjelölt termésmennyiséget nem a vásárlási igazolványban megnevezett termelőtől, hanem az átvevő bizottság útján a Haditermény Részvénytársaságtól szerezheti be.

Ha azonban az átvevő bizottságok működése folytán a házi szükségletek beszerzése olyan akadályokba ütköznék, amelyek veszélyeztetik a közlelmezés érdekeinek biztosítását, az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke rendeletben megadhatja az engedélyt arra, hogy a jogosultak a vásárlási igazolvány alapján továbbra is közvetlenül a vásárlási igazolványban megnevezett termelőnél vásárolhassák meg a megjelölt mennyiséget.

A gazdasági szükségletnek közvetlen vásárlás útján való megszerzéséről későbbi rendelet fog intézkedni.

A vámörölő málom a vám címén befolyt